

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 700

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 28 iulie 2025

SUMAR

Nr.	Pagina
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
600. — Hotărâre pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 288/2024 privind traseele pedestre de interes național în scop recreativ	2–4
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
350. — Ordin al ministrului sănătății privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Institutului Național de Geriatrie și Gerontologie „Ana Aslan”	5
409. — Ordin al ministrului sănătății privind modificarea și completarea Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de grad principal pentru asistenți medicali generaliști, moașe, asistenți medicali, surori medicale și oficanți medicali, aprobată prin Ordinul ministrului sănătății nr. 1.137/2018	6
1.609. — Ordin al ministrului economiei, digitalizării, antreprenoriatului și turismului privind modificarea art. 3 din anexa nr. 2 la Procedura de implementare a schemei de ajutor <i>de minimis</i> prevăzute în cadrul Programului de accelerare a dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, aprobată prin Ordinul ministrului economiei, antreprenoriatului și turismului nr. 1.341/2023	7
1.610. — Ordin al ministrului economiei, digitalizării, antreprenoriatului și turismului privind modificarea art. 3 din anexa nr. 2 la Procedura de implementare a schemei de ajutor <i>de minimis</i> prevăzute în cadrul Programului național multianual de microindustrializare, aprobată prin Ordinul ministrului economiei, antreprenoriatului și turismului nr. 598/2023	7–8
1.611. — Ordin al ministrului economiei, digitalizării, antreprenoriatului și turismului privind modificarea art. 3 din anexa nr. 2 la Procedura de implementare a schemei de ajutor <i>de minimis</i> prevăzute în cadrul Programului de dezvoltare a activităților de comercializare a produselor și serviciilor de piață, aprobată prin Ordinul ministrului economiei, antreprenoriatului și turismului nr. 603/2023	8
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 165 din 19 mai 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).....	9–16

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 288/2024 privind traseele pedestre de interes național în scop recreativ

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 17 din Legea nr. 288/2024 privind traseele pedestre de interes național în scop recreativ,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 288/2024 privind traseele pedestre de interes național în scop recreativ, prevăzute în anexa care face parte din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ILIE-GAVRIL BOLOJAN

Contrasemnează:

Ministrul economiei, digitalizării,
antreprenoriatului și turismului,

Radu-Dinel Miruță

Ministrul dezvoltării,

lucrărilor publice și administrației,

Cseke Attila-Zoltán

Ministrul agriculturii și dezvoltării
rurale,

Florin-Ionuț Barbu

Ministrul mediului, apelor și pădurilor,

Diana-Anda Buzoianu

p. Ministrul culturii,

Diana-Ștefana Baciuna,

secretar de stat

București, 24 iulie 2025.

Nr. 600.

ANEXĂ

NORME METODOLOGICE

de aplicare a Legii nr. 288/2024 privind traseele pedestre de interes național în scop recreativ

Art. 1. — Traseele pedestre de interes național în scop recreativ sunt atestate la solicitarea inițiatorului traseului, prin ordin al ministrului economiei, digitalizării, antreprenoriatului și turismului, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, în baza propunerii Comisiei de atestare a traseelor pedestre de interes național în scop recreativ, constituită în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (3) din Legea nr. 288/2024 privind traseele pedestre de interes național în scop recreativ, denumită în continuare *Comisia*.

Art. 2. — (1) În vederea atestării traseului pedestru de interes național în scop recreativ, acesta trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute la art. 5 alin. (2) din Legea nr. 288/2024.

(2) În vederea atestării traseului pedestru de interes național în scop recreativ, inițiatorul traseului depune la sediul Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului, în atenția Comisiei prevăzute la art. 1, o cerere în format letric, al cărei model este prevăzut în anexa care face

parte integrantă din prezentele norme metodologice, însoțită de o documentație care include următoarele:

a) acordul scris al titularilor dreptului de proprietate, ai unuia sau mai multor dezmembrăminte ale acestuia, ai dreptului de administrare sau ai dreptului de concesiune, prevăzuți la art. 6 din Legea nr. 288/2024; în cadrul acordului se delimitează segmentul de traseu în cadrul planului de situație a proprietății pe care o străbate;

b) harta traseului la una dintre scările: 1:800.000-1:500.000, în format electronic, cu indicații pentru GPS;

c) ghidul traseului pedestru de interes național, care cuprinde: harta/hărțile și alte elemente de identitate vizuală ale traseului de interes național, informații privind infrastructura traseului, zona de amplasare, lungimea traseului/segmentului de traseu, profilul cu diferențe de nivel, spații de cazare și alte informații turistice considerate relevante de către inițiator;

d) avizul administratorului ariilor naturale protejate pentru amenajarea traseelor pedestre de interes național în scop recreativ pe suprafața acestora.

(3) În cazul în care documentația depusă este incompletă, Comisia informează solicitantul, în termen de 15 zile de la data înregistrării solicitării, cu privire la necesitatea completării acesteia prin transmiterea de documente și/sau clarificări, dacă este cazul.

(4) Dacă în termen de 30 de zile de la data informării solicitantului cu privire la necesitatea completării documentației aceasta nu este completată, cererea de atestare a traseului se clasează.

(5) Verificarea îndeplinirii condițiilor se realizează de către Comisie în termen de 90 de zile de la solicitarea atestării traseului pedestru de interes național în scop recreativ.

(6) Dacă traseul nu îndeplinește condițiile prevăzute de art. 5 alin. (2) din Legea nr. 288/2024, Comisia respinge cererea.

(7) Inițiatorul traseului are posibilitatea să transmită o nouă cerere de atestare după 30 de zile de la comunicarea deciziei Comisiei de clasare/respingere a solicitării.

(8) În cazul în care Comisia stabilește că traseul îndeplinește condițiile prevăzute de art. 5 alin. (2) din Legea nr. 288/2024, aceasta informează în scris inițiatorul și transmite, în termen de 5 zile de la întrunirea Comisiei, dar nu mai mult de 90 de zile de la solicitare, propunerea de atestare a traseului pedestru de interes național către structura de specialitate cu competențe în domeniul turismului din cadrul Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului, în vederea emiterii ordinului de către ministrul economiei, digitalizării, antreprenoriatului și turismului, prevăzut la art. 1.

Art. 3. — Ordinul ministrului economiei, digitalizării, antreprenoriatului și turismului privind atestarea traseului pedestru de interes național este emis în termen de 30 de zile de la data transmiterii propunerii prevăzute la art. 2 alin. (8) și cuprinde următoarele elemente:

a) denumirea și datele de identificare ale traseului pedestru de interes național în scop recreativ: localizarea regiunilor/ținuturilor istorice și a județelor străbătute de traseu, lungimea traseului, sigla sau semnul distinctiv al traseului ales de către inițiatorul traseului;

b) denumirea și datele de identificare ale inițiatorului/inițiatorilor traseului pedestru de interes național în scop recreativ;

c) denumirea titularilor dreptului de proprietate/administrare/concesiune care și-au exprimat acordul prevăzut la art. 2 alin. (2) lit. a);

d) denumirea administratorilor ariei protejate care și-au dat avizul, după caz.

Art. 4. — Unitățile administrativ-teritoriale pe a căror rază se află traseul pedestru de interes național în scop recreativ sau segmentul de traseu se pot constitui în asociații de dezvoltare intercomunitară, cu respectarea prevederilor art. 89 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, în vederea administrării traseului sau segmentului de traseu respectiv.

Art. 5. — Autoritatea publică centrală responsabilă în domeniul turismului întocmește, publică și actualizează pe site-ul propriu lista traseelor pedestre de interes național în scop recreativ ce au fost atestate conform prevederilor prezentelor norme metodologice, în vederea informării turiștilor sau a altor persoane interesate.

Art. 6. — Amenajarea unui traseu pedestru de interes național în scop recreativ se realizează la inițiativa unuia sau mai multor inițiatori, astfel cum sunt definiți la art. 2 lit. b) din

Legea nr. 288/2024, în colaborare cu unitățile administrativ-teritoriale și/sau asociația de dezvoltare intercomunitară pe a căror rază urmează să se amenajeze traseul pedestru de interes național în scop recreativ sau segmente ale acestuia, după caz.

Art. 7. — Unitățile administrativ-teritoriale care au calitatea de administrator al traseului pedestru de interes național în scop recreativ au obligația, pentru segmentul de traseu aflat pe teritoriul lor, să stabilească, împreună cu inițiatorul, strategia privind amenajarea, întreținerea, conservarea și dezvoltarea acestuia, precum și modalitatea în care inițiatorul traseului colaborează cu administratorul, în vederea promovării traseului și a amplasării/aplicării elementelor de traseu de interes național în scop recreativ aferente scopului și destinației pentru care a fost creat traseul.

Art. 8. — Strategia privind amenajarea, întreținerea, conservarea și dezvoltarea traseului pedestru de interes național în scop recreativ are următoarele obiective:

a) creșterea gradului de valorizare și conștientizare a resurselor naturale și culturale oferite de România în rândul comunităților locale și al vizitatorilor;

b) dezvoltarea economică și turistică a zonelor străbătute de aceste trasee;

c) protejarea mediului înconjurător printr-o amenajare corespunzătoare care să nu afecteze peisajul.

Art. 9. — În cadrul strategiei privind administrarea, amenajarea, întreținerea, conservarea și dezvoltarea segmentului de traseu pedestru de interes național în scop recreativ care străbate teritoriul lor, unitățile administrativ-teritoriale au obligația de a identifica și de a stabili împreună cu inițiatorul traseului resursele financiare care trebuie alocate anual pentru buna administrare a respectivului segment de traseu. Finanțarea pentru amenajarea, întreținerea și conservarea traseului de interes național se va face de către unitățile administrativ-teritoriale pe al căror teritoriu se situează segmentul de traseu, cu respectarea principiilor stabilite de Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 10. — Elementele de identitate vizuală și de semnalizare ale traseului, precum: borne, semne, indicatoare și marcaje vopsite de orientare, refugii, balustrade, borduri, sunt amplasate de inițiatorul traseului singur sau în colaborare cu administratorii traseului.

Art. 11. — Amplasarea/Aplicarea elementelor de traseu se realizează cu respectarea următoarelor principii de proiectare și semnalizare:

a) design standardizat, caracterizat prin uniformitatea indicatoarelor și marcajelor, cu includerea unui conținut informativ și de orientare și care să semnalizeze permanent traseele pedestre de interes național în scop recreativ;

b) grad crescut de vizibilitate;

c) semnificație unitară pe întregul/întreaga traseu/sețiune de traseu pedestru de interes național în scop recreativ, după caz;

d) logo/pictogramă care să aibă valoare de recunoaștere a traseului pedestru de interes național în scop recreativ.

Art. 12. — (1) Amenajarea și întreținerea traseelor pedestre de interes național în scop recreativ se realizează cu respectarea următoarelor reguli:

a) mijloacele de semnalizare și marcare a traseelor pedestre de interes național în scop recreativ se constituie într-un sistem unitar, se realizează și se instalează astfel încât să fie observate cu ușurință și de la o distanță adecvată, atât pe timp de zi, cât și pe timp de noapte, și se mențin în stare tehnică de funcționare corespunzătoare;

b) traseul pedestru de interes național în scop recreativ trebuie să asigure legături cu mijloace de transport la începutul și la sfârșitul acestuia;

c) marcajele traseului pedestru de interes național în scop recreativ trebuie să includă logoul traseului, aplicat pe suport natural, precum lespezi plate din piatră, stânci sau alte elemente naturale de pe traseu, sau pe indicatoare montate pe stâlpi confecționați din țevi metalice, pe borne realizate în mod unitar și estetic.

(2) În cazul în care porțiuni ale traseului pedestru de interes național în scop recreativ sunt distruse din cauze naturale precum precipitații abundente, alunecări de teren, dislocări de roci, căderi de copaci sau altele asemenea, unitățile administrativ-teritoriale care au calitatea de administrator al traseului pedestru de interes național în scop recreativ, în momentul luării la cunoștință despre acestea, notifică inițiatorul traseului, cu precizarea traseului alternativ de parcurgere.

(3) Inițiatorul traseului are obligația de a comunica public, prin canalele de comunicare de care dispune, respectiv website-ul oficial, rețele sociale, aplicații mobile și semnalizare fizică pe teren prin panouri informative, informațiile primite de la unitățile administrativ-teritoriale, în conformitate cu prevederile alin. (2), cu privire la segmentul de traseu impracticabil și varianta alternativă de parcurgere cu caracter temporar.

Art. 13. — Autoritățile administrației publice locale au următoarele obligații cu privire la segmentele de traseu pedestru

de interes național în scop recreativ care străbat teritoriul administrativ al acestora:

a) întreprind măsuri de prevenire și de informare a tuturor proprietarilor și deținătorilor de câini de pe raza teritorială a autorității administrativ-teritoriale pe care se află segmente ale traseului pedestru de interes național în scop recreativ, cu privire la obligațiile care le revin, conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 55/2002 privind regimul de deținere al câinilor periculoși sau agresivi, republicată;

b) analizează măsurile necesare, după caz, ca urmare a sesizărilor inițiatorului de traseu sau ale oricărei persoane asupra unor pericole potențiale sau existente la care pot fi expuși utilizatorii traseului pedestru de interes național în scop recreativ din partea unor animale, cu sau fără stăpân, domestice sau sălbatice, și promovează măsurile necesare în vederea înlăturării pericolelor sesizate, a diminuării sau încetării urmărilor celor produse sau sesizează organele abilitate pentru a lua măsurile ce se impun, conform prevederilor art. 11 din Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, cu modificările și completările ulterioare;

c) protejează infrastructura de acces pe traseul pedestru de interes național în scop recreativ, în colaborare cu inițiatorul acestuia, prin întreținerea și repararea constantă a elementelor de traseu deteriorate.

ANEXĂ
la normele metodologice

CERERE STANDARDIZATĂ
pentru atestarea traseelor pedestre de interes național în scop recreativ

Subsemnatul(a),, CNP ____/____/____/____/____/____/____/____/____/____/____/____/____/____/____/____, act de identitate seria ... nr. sau
Denumirea solicitantului:, reprezentat de, în calitate de, C.I.F./C.U.I.,
cu sediul/sediul social în localitatea, str. nr., bl., sc....., et., ap., județul/sectorul,
telefon fix/mobil, e-mail

solicit acordul pentru atestarea traseului pentru turism pedestru:

Denumirea traseului pedestru de interes național în scop recreativ:

Localizarea:

Judete/Localități pe a căror rază trece traseul pedestru de interes national în scop recreativ:

Monumente istorice, situri arheologice, situri naturale ale patrimoniului natural universal de sub egida UNESCO, arii naturale protejate, ce sunt străbătute de traseul pedestru de interes național în scop recreativ:

Atasez prezentei cereri următoarele documente (se bifează cu x):

1. harta traseului la una dintre scările: 1:800.000-1:500.000, în format electronic, cu indicații pentru GPS;

2. acordul titularilor dreptului de proprietate/administrare/concesiune sau ai altor dezmembrăminte asupra terenurilor proprietate privată sau publică ce sunt străbătute de traseu;

3. avizul administratorului ariei naturale protejate, după caz;

4. ghidul traseului pedestru de interes național în scop recreativ, care cuprinde: harta/hărțile și alte elemente de identitate vizuală ale traseului de interes național, informații privind infrastructura traseului, zona de amplasare, lungimea traseului/segmentului de traseu, profilul cu diferențe de nivel, spații de cazare și alte informații turistice considerate relevante de către inițiator.

Semnătura

.....

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN

privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Institutului Național de Geriatrie și Gerontologie „Ana Aslan”

Văzând:

— Referatul de aprobare nr. 350R din 15.07.2025 al Direcției managementul resurselor umane și structuri sanitare;

— Adresa Institutului Național de Geriatrie și Gerontologie „Ana Aslan” nr. 9.256/2024, completată cu Adresa nr. 3.460/2025, înregistrată la Ministerul Sănătății cu nr. Reg. 2/18.896/DMRUSS 3.567/2024/DMRUSS 1.197/2025, având în vedere prevederile:

— art. XVII alin. (3) din Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 14 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul prevederilor art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Regulamentul de organizare și funcționare al Institutului Național de Geriatrie și Gerontologie „Ana Aslan”, prevăzut în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin, Ordinul ministrului sănătății nr. 3.695/2022 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Institutului Național de Gerontologie și Geriatrie „Ana Aslan”, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1201 și 1201 bis din 14 decembrie 2022, se abrogă.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul sănătății,
Alexandru-Florin Rogobete

București, 15 iulie 2025.
Nr. 350.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 700 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul din șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, București.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN**privind modificarea și completarea Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de grad principal pentru asistenți medicali generaliști, moașe, asistenți medicali, surori medicale și oficianți medicali, aprobată prin Ordinul ministrului sănătății nr. 1.137/2018**

Văzând Referatul de aprobare nr. 409R din 21.07.2025 al Direcției reglementare și formare profesională medicală din cadrul Ministerului Sănătății, având în vedere prevederile art. 40 alin. (1) lit. x¹) și alin. (1¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 144/2008 privind exercitarea profesiei de asistent medical generalist, a profesiei de moașă și a profesiei de asistent medical, precum și organizarea și funcționarea Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, aprobată cu modificări prin Legea nr. 53/2014, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. I. — Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de grad principal pentru asistenți medicali generaliști, moașe, asistenți medicali, surori medicale și oficianți medicali, aprobată prin Ordinul ministrului sănătății nr. 1.137/2018, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 827 din 27 septembrie 2018, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 38, alineatele (1) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 38. — (1) Corectarea grilelor de răspuns se face de către responsabilul de sală, în prezența a cel puțin doi candidați din sala respectivă, cu ajutorul grilei de corectură sau prin utilizarea aplicației informatice.

.....
(3) În cazul folosirii grilei de corectură, aceasta se suprapune cu grila de răspuns și se numără întrebările care au răspuns corect. Fiecare întrebare cu răspuns corect se notează cu un punct.”

2. La articolul 38, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (3¹), cu următorul cuprins:

„(3¹) În cazul folosirii aplicației informatice, grila de răspuns se corectează prin scanarea acesteia.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul sănătății,
Alexandru-Florin Rogobete

MINISTERUL ECONOMIEI, DIGITALIZĂRII, ANTREPRENORIATULUI ȘI TURISMULUI

ORDIN

privind modificarea art. 3 din anexa nr. 2 la Procedura de implementare a schemei de ajutor de minimis prevăzute în cadrul Programului de accelerare a dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, aprobată prin Ordinul ministrului economiei, antreprenoriatului și turismului nr. 1.341/2023

Având în vedere:

- Hotărârea Guvernului nr. 189/2025 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului;
 - prevederile art. 25¹ lit. k²) din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;
 - Referatul de aprobare nr. 162.019/DGAFIMM din 3.07.2025, întocmit de către Direcția generală antreprenoriat și finanțări pentru IMM-uri,
- în temeiul prevederilor art. 10 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 189/2025,

ministrul economiei, digitalizării, antreprenoriatului și turismului emite următorul ordin:

Art. I. — Articolul 3 din anexa nr. 2 la Procedura de implementare a schemei de ajutor de minimis prevăzute în cadrul Programului de accelerare a dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, aprobată prin Ordinul ministrului economiei, antreprenoriatului și turismului nr. 1.341/2023, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1054 și 1054 bis din 22 noiembrie 2023, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 3. — Acordul se încheie pe o perioadă de maximum 5 ani, dar nu mai mult de 31.12.2028, începând cu data intrării în vigoare. Prezentul acord intră în vigoare la data de (se completează de către AIMMT).”

Acordul se desfășoară pe parcursul a două perioade succesive, astfel:

- perioada de efectuare a cheltuielilor și de depunere a decontului de maximum 12 luni calculate de la data intrării în

vigoare a acordului de finanțare, dar nu mai târziu de 16.10.2026;

- perioada de 3 ani de monitorizare de la momentul emiterii acordului de plată de către AIMMT, începând cu data virării în contul de tranzit deschis la banca parteneră a sumelor aferente acordării primelor de capital.

Cele două perioade succesive de implementare și monitorizare alcătuiesc împreună termenul contractual de maximum 5 ani în care se desfășoară prezentul acord, conform schemei de ajutor de minimis.”

Art. II. — Direcția generală antreprenoriat și finanțări pentru IMM-uri și agențiile pentru întreprinderi mici și mijlocii și turism vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul economiei, digitalizării, antreprenoriatului și turismului,
Radu-Dinel Miruță

București, 17 iulie 2025.
Nr. 1.609.

MINISTERUL ECONOMIEI, DIGITALIZĂRII, ANTREPRENORIATULUI ȘI TURISMULUI

ORDIN

privind modificarea art. 3 din anexa nr. 2 la Procedura de implementare a schemei de ajutor de minimis prevăzute în cadrul Programului național multianual de microindustrializare, aprobată prin Ordinul ministrului economiei, antreprenoriatului și turismului nr. 598/2023

Având în vedere:

- Hotărârea Guvernului nr. 189/2025 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului;
 - prevederile art. 25¹ lit. f) din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;
 - Referatul de aprobare nr. 162.017/DGAFIMM din 3.07.2025, întocmit de către Direcția generală antreprenoriat și finanțări pentru IMM-uri,
- în temeiul prevederilor art. 10 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 189/2025,

ministrul economiei, digitalizării, antreprenoriatului și turismului emite următorul ordin:

Art. I. — Articolul 3 din anexa nr. 2 la Procedura de implementare a schemei de ajutor de minimis prevăzute în cadrul Programului național multianual de microindustrializare, aprobată prin Ordinul ministrului economiei, antreprenoriatului și turismului nr. 598/2023, publicat în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr. 972 și 972 bis din 26 octombrie 2023, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

- „Art. 3. — Acordul se încheie pe o perioadă de maximum 5 ani, dar nu mai mult de 31.12.2028, începând cu data intrării

în vigoare. Prezentul acord intră în vigoare la data de
(se completează de către AIMMT).

Acordul se desfășoară pe parcursul a două perioade succesive, astfel:

— perioada de efectuare a cheltuielilor și de depunere a decontului de maximum 12 luni calculate de la data intrării în vigoare a acordului de finanțare, dar nu mai târziu de 16.10.2026;

— perioada de 3 ani de monitorizare de la momentul emiterii acordului de plată de către AIMMT, începând cu data virării în

contul de tranzit deschis la banca parteneră a sumelor aferente acordării primelor de capital.

Cele două perioade succesive de implementare și monitorizare alcătuiesc împreună termenul contractual de maximum 5 ani în care se desfășoară prezentul acord, conform schemei de ajutor *de minimis*.”

Art. II. — Direcția generală antreprenoriat și finanțări pentru IMM-uri și agențiile pentru întreprinderi mici și mijlocii și turism vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul economiei, digitalizării, antreprenoriatului și turismului,
Radu-Dinel Miruță

București, 17 iulie 2025.
Nr. 1.610.

MINISTERUL ECONOMIEI, DIGITALIZĂRII, ANTREPRENORIATULUI ȘI TURISMULUI

ORDIN

privind modificarea art. 3 din anexa nr. 2 la Procedura de implementare a schemei de ajutor de minimis prevăzute în cadrul Programului de dezvoltare a activităților de comercializare a produselor și serviciilor de piață, aprobată prin Ordinul ministrului economiei, antreprenoriatului și turismului nr. 603/2023

Având în vedere:

— Hotărârea Guvernului nr. 189/2025 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului;

— prevederile art. 25¹ lit. g) din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;

— Referatul de aprobare nr. 162.018/DGAFIMM din 3.07.2025, întocmit de către Direcția generală antreprenoriat și finanțări pentru IMM-uri,

în temeiul prevederilor art. 10 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 189/2025,

ministrul economiei, digitalizării, antreprenoriatului și turismului emite următorul ordin:

Art. I. — Articolul 3 din anexa nr. 2 la Procedura de implementare a schemei de ajutor *de minimis* prevăzute în cadrul Programului de dezvoltare a activităților de comercializare a produselor și serviciilor de piață, aprobată prin Ordinul ministrului economiei, antreprenoriatului și turismului nr. 603/2023, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 976 și 976 bis din 27 octombrie 2023, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:
„Art. 3. — Acordul se încheie pe o perioadă de maximum 5 ani, dar nu mai mult de 31.12.2028, începând cu data intrării în vigoare. Prezentul acord intră în vigoare la data de
(se completează de către AIMMT).

Acordul se desfășoară pe parcursul a două perioade succesive, astfel:

— perioada de efectuare a cheltuielilor și de depunere a decontului de maximum 12 luni calculate de la data intrării în

vigoare a acordului de finanțare, dar nu mai târziu de 16.10.2026;

— perioada de 3 ani de monitorizare de la momentul emiterii acordului de plată de către AIMMT, începând cu data virării în contul de tranzit deschis la banca parteneră a sumelor aferente acordării primelor de capital.

Cele două perioade succesive de implementare și monitorizare alcătuiesc împreună termenul contractual de maximum 5 ani în care se desfășoară prezentul acord, conform schemei de ajutor *de minimis*.”

Art. II. — Direcția generală antreprenoriat și finanțări pentru IMM-uri și agențiile pentru întreprinderi mici și mijlocii și turism vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul economiei, digitalizării, antreprenoriatului și turismului,
Radu-Dinel Miruță

București, 17 iulie 2025.
Nr. 1.611.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 165

din 19 mai 2025

Dosar nr. 153/1/2025

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Adina Georgeta Nicolae	— judecător la Secția I civilă
Beatrice Ioana Nestor	— judecător la Secția I civilă
Lavinia Dascălu	— judecător la Secția I civilă
Denisa Livia Băldean	— judecător la Secția I civilă
Liviu Eugen Făget	— judecător la Secția I civilă
Cosmin Horia Mihăianu	— judecător la Secția a II-a civilă
Valentina Vrabie	— judecător la Secția a II-a civilă
Petronela Iulia Nițu	— judecător la Secția a II-a civilă
Simona Maria Zarafiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Adriana Nicolae	— judecător la Secția a II-a civilă
Carmen Maria Ilie	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ionel Barbă	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Veronica Dumitrache	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Emilian-Constantin Meiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alexandru Răzvan George Popescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 153/1/2025, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Raluca Emilia Leote, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în temeiul art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizările conexe formulate de Curtea de Apel Timișoara — Secția litigii de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 2.165/108/2023 și de Tribunalul Botoșani — Secția I civilă în Dosarul nr. 684/40/2024.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților. Reclamantii din cadrul ambelor dosare au formulat puncte de vedere la raport.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Curtea de Apel Timișoara — Secția litigii de muncă și asigurări sociale a dispus, prin Încheierea din 17 decembrie 2024, pronunțată în Dosarul nr. 2.165/108/2023, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Dacă dispozițiile art. 211 alin. (4) prin raportare la alin. (1) al aceluiași articol din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, forma nemodificată prin Legea nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, se pot interpreta în sensul că vechimea de cel puțin 25 de ani necesară pentru pensionare include și vechimea acumulată în funcția de avocat sau, dimpotrivă, această noțiune cuprinde exclusiv vechimea în funcțiile de judecător, procuror, judecător al Curții Constituționale, magistrat-asistent al Înaltei Curți de Casație și Justiție și Curții Constituționale și personal juridic asimilat judecătorilor și procurorilor.

8. Ulterior, pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost înregistrată, cu nr. 192/1/2025, Sesizarea formulată de Tribunalul Botoșani — Secția I civilă în Dosarul nr. 684/40/2024, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Dacă dispozițiile art. 211 alin. (4) din Legea nr. 303/2022, nemodificată, conform căroră „persoanele care au o vechime de cel puțin 25 de ani numai în funcțiile enumerate la alin. (1) se pot pensiona la împlinirea vârstei de 60 de ani și pot beneficia de

pensia de serviciu, chiar dacă la data pensionării au o altă ocupație”, se aplică foștilor judecători/procurori care au această vechime, fără nicio distincție între funcțiile enumerate de art. 211 alin. (1) („... o vechime de cel puțin 25 de ani în funcțiile de judecător, procuror, judecător la Curtea Constituțională, magistrat-asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție și Curtea Constituțională, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi, avocat, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, grefier cu studii superioare juridice, consilier juridic sau jurisconsult”), conform principiului *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*.

Dacă dispozițiile art. 211 alin. (4) din Legea nr. 303/2022 integrează întregul conținut al alin. (1) în ce privește funcțiile eligibile pentru pensia de serviciu și dacă persoanele care se pot pensiona conform alin. (4) trebuie să aibă o vechime de cel puțin 25 de ani numai în funcțiile de judecător și procuror sau în această vechime se include și perioada în care au fost avocați.

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

9. Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, în forma publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1102 din 10 noiembrie 2022 (Legea nr. 303/2022)

„**Art. 211.** — (1) Judecătorii, procurorii, judecătorii de la Curtea Constituțională, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, indiferent de vârstă, cu o vechime de cel puțin 25 de ani în funcțiile de judecător, procuror, judecător la Curtea Constituțională, magistrat-asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție și la Curtea Constituțională, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, judecător financiar, procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi, avocat, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, grefier cu studii superioare juridice, consilier juridic sau jurisconsult se pot pensiona la cerere și pot beneficia de o pensie de serviciu în cuantum de 80% din baza de calcul reprezentată de indemnizația de încadrare brută lunară și sporurile avute în ultima lună de activitate înainte de data pensionării. (...)

(4) Persoanele care au o vechime de cel puțin 25 de ani numai în funcțiile enumerate la alin. (1) se pot pensiona la împlinirea vârstei de 60 de ani și pot beneficia de pensie de serviciu, chiar dacă la data pensionării au o altă ocupație. În acest caz, pensia de serviciu este egală cu 80% din baza de calcul stabilită prin raportare la un judecător sau procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional. De această pensie de serviciu pot beneficia numai persoanele care au fost eliberate din funcție din motive neimputabile.”

Art. 221. — (1) Pe durata îndeplinirii funcției, personalul de specialitate juridică din Ministerul Justiției, Ministerul Public, Consiliul Superior al Magistraturii, Institutul Național de Expertize Criminalistice și din Institutul Național al Magistraturii se bucură de stabilitate și este asimilat judecătorilor și procurorilor, inclusiv în ceea ce privește susținerea examenului de admitere, de capacitate și de promovare în grade, evaluarea activității profesionale, formarea profesională, dispozițiile prezentei legi aplicându-se în mod corespunzător.”

10. Este de menționat că începând cu 1 ianuarie 2024 a intrat în vigoare Legea nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, iar art. 211 din Legea nr. 303/2022 are în prezent următorul conținut:

„**Art. 211.** — (1) Judecătorii, procurorii, judecătorii de la Curtea Constituțională, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională, precum și

personalul de specialitate juridică prevăzut la art. 221 alin. (1), cu o vechime de cel puțin 25 de ani realizată numai în aceste funcții, se pot pensiona la împlinirea vârstei de 60 de ani și pot beneficia de o pensie de serviciu în cuantum de 80% din baza de calcul reprezentată de media indemnizațiilor de încadrare brute lunare și a sporurilor avute în ultimele 48 de luni de activitate înainte de data pensionării. Cuantumul net al pensiei de serviciu nu poate fi mai mare de 100% din venitul net avut în ultima lună de activitate înainte de data pensionării. (...)

(4) Persoanele care au o vechime de cel puțin 25 de ani numai în funcțiile enumerate la alin. (1) se pot pensiona la împlinirea vârstei standard de pensionare prevăzute de sistemul public de pensii și pot beneficia de pensie de serviciu, chiar dacă la data pensionării au o altă ocupație. În acest caz, pensia de serviciu este egală cu 80% din baza de calcul reprezentată de media indemnizațiilor de încadrare brute lunare și a sporurilor avute în ultimele 48 de luni de activitate înainte de data eliberării din funcție, raportate la un judecător sau procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional. De această pensie de serviciu pot beneficia numai persoanele care au fost eliberate din funcție din motive neimputabile acestora. Cuantumul net al pensiei de serviciu nu poate fi mai mare de 100% din venitul net aferent veniturii brut din ultima lună de activitate înainte de data eliberării din funcție, raportate la un judecător sau procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional. Prevederile alin. (3) se aplică în mod corespunzător și persoanelor prevăzute de prezentul alineat.”

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept

Dosarul nr. 2.165/108/2023

11. Prin Contestația înregistrată pe rolul Tribunalului Arad la 3 iulie 2023, cu nr. 2.165/108/2023, reclamantul I.D. a solicitat, în contradictoriu cu pârâta Casa Județeană de Pensii Arad, anularea Deciziei din 23 mai 2023 de respingere a cererii sale de acordare a pensiei de serviciu cu regimul unei pensii pentru limită de vârstă și obligarea Casei Județene de Pensii Arad la emiterea deciziei de acordare a pensiei de serviciu începând cu 20 decembrie 2022, în temeiul art. 211 alin. (4) raportat la art. 211 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor.

12. Prin Încheierea nr. 6 din 2 noiembrie 2023 a Curții de Apel Timișoara s-a dispus strămutarea Dosarului nr. 2.165/108/2023 de la Tribunalul Arad la Tribunalul Timiș.

13. Prin Sentința civilă nr. 468 din 8 aprilie 2024, Tribunalul Timiș a respins, ca neîntemeiată, contestația formulată de reclamantul I.D. în contradictoriu cu pârâta Casa Județeană de Pensii Arad.

14. Împotriva acestei sentințe a declarat apel reclamantul I.D., susținând, în esență, că interpretarea legală a art. 211 alin. (1) și (4) din Legea nr. 303/2022 conduce la concluzia că un fost magistrat, care nu a plecat din funcția deținută din motive imputabile și care la data împlinirii vârstei de pensionare se afla în exercitarea unei profesii juridice enunțate în alin. (1) al art. 211, cu condiția să aibă cel puțin 25 de ani vechime asimilată în magistratură, se poate pensiona cu pensie de serviciu.

Dosarul nr. 684/40/2024

15. Prin Cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Tribunalului Botoșani — Secția I civilă la 11 aprilie 2024, cu nr. 684/40/2024, reclamantul B.V., în contradictoriu cu pârâta Casa Județeană de Pensii Botoșani, a solicitat ca, prin hotărârea ce se va pronunța, să se dispună anularea Deciziei din 27 februarie 2024, emisă de pârâtă, având ca obiect respingerea cererii sale de acordare a pensiei de serviciu și obligarea pârâtei la emiterea deciziei de acordare a pensiei de serviciu începând cu data Cererii înregistrate cu nr. xx/8.02.2023, în conformitate cu art. 211 alin. (4) din Legea nr. 303/2022.

16. În motivare, reclamantul a apreciat că, în cauză, vechimea de cel puțin 25 de ani în funcțiile enumerate la art. 211 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 este îndeplinită prin adăugarea unor perioade în care reclamantul a exercitat profesia de procuror și cea de avocat.

IV. Motivele reținute de titularii sesizărilor cu privire la admisibilitatea procedurii

17. Instanțele de sesizare au apreciat că sesizările în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile îndeplinesc condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) raportat la art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, întrucât litigiile au ca obiect stabilirea și/sau plata drepturilor de pensie ale personalului plătit din fonduri publice, soluționarea pricinii depinde de lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 211 alin. (4) raportat la alin. (1) al aceluiași articol din Legea nr. 303/2022, forma nemodificată prin Legea nr. 282/2023, iar asupra acestei chestiuni de drept Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

Dosarul nr. 2.165/108/2023

18. Prin punctul de vedere exprimat, apelantul-reclamant a precizat că, în opinia sa, norma legală cuprinsă în art. 211 alin. (1) și (4) din Legea nr. 303/2022 este clară, în sensul că vechimea de cel puțin 25 de ani necesară pentru obținerea pensiei de serviciu include și vechimea acumulată în funcția de avocat. În consecință, apelantul-reclamant a conchis că nu se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept indicate la paragraful 7.

Dosarul nr. 684/40/2024

19. Prin punctul de vedere exprimat, reclamantul a susținut că dispozițiile art. 211 alin. (1) din Legea nr. 303/2022, sub aspectul vechimii de cel puțin 25 de ani în funcțiile enumerate de acest text, nu pot fi aplicate diferit, în sensul că, în cazul magistraților în funcție, norma de drept să aibă o aplicare deplină, integrându-se în calculul vechimii în funcție și perioada în care s-a exercitat funcția de avocat, iar în cazul foștilor magistrați, norma de drept să fie limitată numai la vechimea în funcțiile de judecător/procuror.

VI. Punctul de vedere al completului care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

Dosarul nr. 2.165/108/2023

20. Opinia instanței de trimitere este, în esență, aceea că în reglementarea textului normativ analizat legiuitorul a optat pentru circumstanțierea condiției privind vechimea de cel puțin 25 de ani prin trimiterea la funcțiile enumerate în art. (1) al art. 211, trimitere cu caracter dual, în condițiile în care ea poate fi interpretată fie ca o referire la funcțiile de judecător, procuror, magistrat-asistent și personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, regăsite în partea introductivă a primului alineat, fie ca o trimitere la funcțiile de judecător, procuror, judecător de la Curtea Constituțională, magistrat-asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție și la Curtea Constituțională, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, judecător financiar, procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi, avocat, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, grefier cu studii superioare juridice, consilier juridic sau jurisconsult, funcții indicate în teza a doua a aceluiași alineat pentru a contura conținutul vechimii de 25 de ani a persoanelor care la data pensionării au ocupația de judecător, procuror, magistrat-asistent și personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor.

21. Curtea de Apel Timișoara susține că trimiterea pe care legiuitorul o face prin alin. (4) al art. 211 la funcțiile enumerate la

alin. (1) nu înseamnă că vizează toate funcțiile juridice avute în vedere în alin. (1) la stabilirea vechimii în magistratură de cel puțin 25 de ani necesare în vederea pensionării. Instanța de trimitere a considerat că norma de trimitere are în vedere exclusiv persoanele care au exercitat funcțiile de judecător și procuror și care, în cadrul vechimii necesare pentru pensionare, pot solicita adăugarea perioadelor de exercitare a funcțiilor de magistrat-asistent și personal de specialitate asimilat judecătorilor și procurorilor, prevăzute în alin. (1) al aceluiași articol.

Dosarul nr. 684/40/2024

22. În opinia instanței de trimitere, dispozițiile art. 211 din Legea nr. 303/2022, în forma în vigoare la data emiterii deciziei contestate în Dosarul nr. 684/40/2024, sunt de natură a crea o divergență de interpretare, fiecare opinie exprimată fiind temeinic justificată și rezultând din interpretarea restrictivă sau, din contră, extensivă a dispozițiilor legale aplicabile.

23. Arată că în raza Curții de Apel Suceava există orientări jurisprudențiale diferite între Tribunalul Suceava, sens în care indică Sentința nr. 1.021 din 17 octombrie 2023, pronunțată în Dosarul nr. 977/86/2023, și Sentința nr. 957 din 9 octombrie 2023, pronunțată în Dosarul nr. 978/86/2023, și curtea de apel, sens în care indică Decizia civilă nr. 585 din 30 mai 2024 și Decizia civilă nr. 467 din 18 aprilie 2024.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale

24. Într-o orientare jurisprudențială majoritară, instanțele judecătorești naționale au opinat că dispozițiile art. 211 alin. (4) din Legea nr. 303/2022, forma nemodificată, trebuie interpretate restrictiv, în sensul că vechimea de 25 de ani în funcțiile juridice prevăzute la alin. (1) al aceluiași articol se referă exclusiv la funcțiile de judecător, procuror, judecător la Curtea Constituțională, magistrat-asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție și la Curtea Constituțională și personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, nicidecum la celelalte funcții juridice, întrucât o altă interpretare ar nesocoti scopul reglementării.

25. În sensul acestei orientări jurisprudențiale au fost depuse Decizia nr. 4.972 din 25 noiembrie 2024, pronunțată de Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 18.942/3/2023; Sentința nr. 4.503 din 12 iunie 2024, pronunțată de Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 27/3/2024; Decizia nr. 1.954/A/2023 din 18 decembrie 2023, pronunțată de Curtea de Apel Cluj — Secția a IV-a pentru litigii de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 411/112/2023; Decizia nr. 267/A/2024 din 19 februarie 2024, pronunțată de Curtea de Apel Cluj — Secția a IV-a pentru litigii de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 403/112/2023*; Decizia civilă nr. 739 din 5 iunie 2024, pronunțată de Curtea de Apel Timișoara — Secția litigii de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 2.747/108/2023; Sentința nr. 118 din 31 ianuarie 2024, pronunțată de Tribunalul Arad — Secția a III-a de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 2.747/108/2023; Decizia nr. 598 din 22 aprilie 2024, pronunțată de Curtea de Apel Ploiești — Secția I civilă în Dosarul nr. 2.216/105/2023; Sentința civilă nr. 258 din 27 februarie 2024, pronunțată de Tribunalul Dâmbovița — Secția I civilă în Dosarul nr. 3.154/120/2023; Decizia nr. 66/2025 din 6 februarie 2025, pronunțată de Curtea de Apel Galați — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 629/91/2024; Sentința nr. 413/2024 din 17 octombrie 2024, pronunțată de Tribunalul Vrancea — Secția I civilă în Dosarul nr. 2.022/91/2023, și Sentința nr. 414/2024 din 17 octombrie 2024, pronunțată de Tribunalul Vrancea — Secția I civilă în Dosarul nr. 629/91/2024.

26. Au fost exprimate și opinii teoretice în același sens, de către Tribunalul Iași — Secția civilă, Judecătoria Piatra-Neamț — Secția civilă, Tribunalul Arad — Secția a III-a contencios

administrativ și fiscal, litigii de muncă și asigurări sociale, Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și Tribunalul Călărași.

27. Într-o orientare jurisprudențială minoritară s-a opinat că dispozițiile art. 211 alin. (4) din Legea nr. 303/2022, forma nemodificată, trebuie interpretate în sensul că vechimea de 25 de ani în funcțiile juridice prevăzute la alin. (1) al aceluiași articol include și vechimea acumulată în funcția de avocat, sens în care a fost depusă Sentința civilă nr. 1.112 din 27 noiembrie 2023, pronunțată de Tribunalul Neamț — Secția I civilă și de contencios administrativ în Dosarul nr. 1.628/103/2023, definitivă.

28. În același sens au fost comunicate și opinii teoretice de către Tribunalul Teleorman — Completul privind conflicte de muncă și asigurări sociale, contencios administrativ și fiscal, Tribunalul Buzău — Secția I civilă, Curtea de Apel Iași — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale și Tribunalul Vaslui.

29. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

30. În exercitarea controlului de constituționalitate a dispozițiilor legale supuse interpretării, au fost pronunțate mai multe decizii care prezintă relevanță cu privire la soluționarea prezentelor sesizări.

31. Prin *Decizia nr. 433 din 29 octombrie 2013*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 768 din 10 decembrie 2013, a fost respinsă, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată în Dosarul nr. 334/108/2013 al Tribunalului Arad — Secția civilă și s-a constatat că dispozițiile art. 82 alin. (2) și (3) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

32. Prin *Decizia nr. 467 din 2 august 2023*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 727 din 7 august 2023, a fost admisă obiecția de neconstituționalitate și s-a constatat că dispozițiile art. I-IV, art. XIII alin. (5) și (6) și ale art. XV din Legea pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, precum și anexele nr. 1-3 la aceasta sunt neconstituționale.

Totodată, a fost respinsă, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate și s-a constatat că Legea pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal este constituțională în raport cu criticile de neconstituționalitate extrinsecă formulate.

33. Prin *Decizia nr. 900 din 15 decembrie 2020*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1274 din 22 decembrie 2020, a fost admisă obiecția de neconstituționalitate formulată de Avocatul Poporului și de Înalta Curte de Casație și Justiție și s-a constatat că Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal este neconstituțională, în ansamblul său.

IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

34. În mecanismele de unificare a practicii judiciare au fost identificate decizii ce pot prezenta relevanță asupra dezlegării chestiunii de drept care face obiectul prezentei sesizări.

35. Prin *Decizia nr. 42 din 16 septembrie 2024*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1036 din 16 octombrie 2024, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de către Tribunalul Suceava — Secția I civilă în Dosarul nr. 4.380/86/2023, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: „Dacă dispozițiile art. 211 alin. (4) din Legea nr. 303/2022 privind

statutul judecătorilor și procurorilor, în forma nemodificată, conform căroră «persoanele care au o vechime de cel puțin 25 de ani numai în funcțiile enumerate la alin. (1) se pot pensiona la împlinirea vârstei de 60 de ani și pot beneficia de pensie de serviciu, chiar dacă la data pensionării au o altă ocupație», se aplică foștilor judecători/procurori care au această vechime, fără nicio distincție între funcțiile enumerate de art. 211 alin. (1) («o vechime de cel puțin 25 de ani în funcțiile de judecător, procuror, judecător de la Curtea Constituțională, magistrat-asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție și la Curtea Constituțională, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, judecător financiar, procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi, avocat, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, grefier cu studii superioare juridice, consilier juridic sau jurisconsult»), conform principiului *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*.”

36. Prin *Decizia nr. 90 din 25 noiembrie 2024*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 55 din 22 ianuarie 2025, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a admis sesizarea formulată de Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 8.553/3/2024 și a stabilit că „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 86 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 282 alin. (3) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, prin raportare la art. 211 alin. (1) din Legea nr. 303/2022, modificată prin Legea nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, perioada în care magistratul-asistent a îndeplinit funcția de avocat nu poate fi valorificată la stabilirea dreptului la pensie după data de 1.01.2024, cu excepția situației derogatorii stabilite prin art. II din Legea nr. 282/2023”.

37. În ceea ce privește reglementarea legală anterioară, prin *Decizia nr. 10 din 11 martie 2019*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 470 din 10 iunie 2019, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 897/118/2018 și a stabilit că „Pentru acordarea pensiei de serviciu în baza dispozițiilor art. 82 alin. (5) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, la stabilirea condițiilor de vechime trebuie avută în vedere numai vechimea în funcțiile enumerate în cuprinsul acestui alineat, iar trimiterea la prevederile alin. (1) al aceluiași articol se referă la perioada de cel puțin 25 de ani”.

X. Raportul asupra chestiunii de drept

38. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizările conexe în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile sunt admisibile, propunând ca, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 211 alin. (4) prin raportare la art. 211 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, forma nemodificată prin Legea nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, să se statueze că: *Vechimea de cel puțin 25 de ani necesară pentru pensionare are în vedere numai vechimea în funcțiile de judecător, procuror, judecător al Curții Constituționale, magistrat-asistent al Înaltei Curți de Casație și Justiție și Curții Constituționale și personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor*.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

XI.1. Asupra admisibilității sesizării

39. Admisibilitatea sesizării va fi circumscrisă atât condițiilor speciale instituite prin dispozițiile art. 1 și 2 ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2004, cât și celor ce decurg din

cuprinsul art. 519 și 520 din Codul de procedură civilă, a căror incidență este atrasă ca efect al normei de trimitere din art. 4 al ordonanței de urgență anterior menționate la prevederile Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu ale cărei dispoziții se completează.

40. În lumina acestor dispoziții legale, condițiile de admisibilitate ale unei sesizări formulate în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 sunt circumscrise următoarelor elemente:

— existența unei cauze în curs de judecată care să privească fie stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal, fie stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului plătit din fonduri publice, indiferent de natura și obiectul proceselor, de calitatea lor ori de instanța competentă să le soluționeze (de dreptul muncii, de contencios administrativ și fiscal);

— instanța de trimitere să judece cauza în primă instanță ori în calea de atac;

— sesizarea să privească o chestiune de drept;

— soluționarea pe fond a cauzei să depindă de lămurirea chestiunii de drept;

— chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

41. Se constată că în Dosarul nr. 2.165/108/2023 reclamantul a solicitat obligarea Casei Județene de Pensii Arad la emiterea deciziei de acordare a pensiei de serviciu începând cu 20 decembrie 2022, în temeiul art. 211 alin. (4) raportat la art. 211 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, iar în Dosarul nr. 684/40/2024 reclamantul a solicitat obligarea pârâtei Casa Județeană de Pensii Botoșani la emiterea deciziei de acordare a pensiei de serviciu începând cu data de 8.02.2023, în conformitate cu art. 211 alin. (4) din Legea nr. 303/2022.

42. Evaluând elementele sesizărilor de față, se constată că primele cerințe de admisibilitate, referitoare la titularul sesizării și existența unor cauze aflate în curs de judecată, care să privească stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie ale personalului plătit din fonduri publice, în sensul art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, sunt îndeplinite.

43. Așadar, instanțele de trimitere au fost investite cu soluționarea unor litigii care se înscriu în domeniul de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, astfel cum este acesta descris în art. 1 alin. (2) din actul normativ menționat.

44. Instanțele de trimitere sunt investite cu soluționarea cauzei în fond, respectiv în apel, corespunzător competențelor legale conturate prin dispozițiile art. 152 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, raportate la art. 95 pct. 1 și art. 96 pct. 2 din Codul de procedură civilă.

45. De asemenea, este îndeplinită și condiția de admisibilitate ca problema de drept să nu fi făcut obiectul unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici al unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

46. În privința condiției referitoare la caracterul esențial al lămuririi chestiunii de drept pentru soluționarea pe fond a cauzei în cadrul căreia s-a ivit chestiunea prejudicială, Înalta Curte de

Casație și Justiție a reținut în mod constant, în jurisprudența sa, că obiectul sesizării pentru o hotărâre prealabilă îl poate constitui o chestiune de drept, dacă, prin consecințele pe care le produce interpretarea normei de drept, are aptitudinea de a determina soluționarea cauzei pe fond, adică rezolvarea raportului de drept dedus judecății.

47. În cauză, chestiunea sesizată are aptitudinea de a se repercuta asupra dezlegării în drept a raportului dedus judecății, față de criticile din apel, respectiv față de obiectul investiției instanței în cea de-a doua sesizare, fiind verificată astfel, condiția legăturii cu soluționarea pricinii.

48. În ce privește conținutul chestiunii de drept și caracterul ei veritabil în declanșarea mecanismului hotărârii prealabile, instanțele de trimitere relevă situația juridică a persoanelor care au împlinit vârsta de 60 de ani, la data formulării cererii de pensionare au ocupația de avocat și au o vechime de cel puțin 25 de ani în funcții juridice, vechime compusă din perioada în care persoana vizată a exercitat funcția de judecător sau procuror, la care se adăunează perioada în care a profesat ca avocat.

49. În concret, ceea ce se solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție este să stabilească dacă dispozițiile art. 211 alin. (4) prin raportare la alin. (1) al aceluiași articol din Legea nr. 303/2022, forma nemodificată, se pot interpreta în sensul că vechimea de cel puțin 25 de ani necesară pentru pensionare include și vechimea acumulată în funcția de avocat sau, dimpotrivă, această noțiune cuprinde exclusiv vechimea în funcțiile de judecător, procuror, judecător al Curții Constituționale, magistrat-asistent al Înaltei Curți de Casație și Justiție și Curții Constituționale și personal juridic asimilat judecătorilor și procurorilor.

50. Caracterul neclar al reglementării derivă din modalitatea, ce poate fi considerată imprecisă, a trimiterii pe care art. 211 alin. (4) din Legea nr. 303/2022, forma nemodificată, o face la prevederile alin. (1) al aceluiași articol în scopul de a determina conținutul semantic al sintagmei „vechime de cel puțin 25 de ani”, prevăzută drept condiție indispensabilă obținerii pensiei de serviciu.

51. Cum asigurarea unei clarificări asupra unei anume chestiuni de drept, de natură să asigure o jurisprudență unitară încă din faza incipientă a formării acesteia, se înscrie în rațiunea edictării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, sesizarea este considerată admisibilă, fiind îndeplinite cumulativ condițiile anterior menționate.

52. Instanțele de trimitere au expus punctul lor de vedere, iar din jurisprudența instanțelor naționale în materie, arătată la pct. VII din prezenta decizie, reiese faptul că sunt date premisele unor interpretări diferite ale normei legale, susceptibilă să dea naștere unei jurisprudențe neunitare.

XI.2. Asupra fondului chestiunii de drept

53. Se reține că esența dezlegării problemei de drept vizate de întrebare este de a stabili dacă dispozițiile art. 211 alin. (4) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, în forma publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1102 din 16 noiembrie 2022, se interpretează în sensul că trimiterea pe care textul o face la funcțiile enumerate la art. 211 alin. (1) se referă la toate funcțiile care sunt menționate în acest alineat sau doar la funcțiile enumerate în prima parte a alin. (1), anume acelea de judecător, procuror, judecător de la Curtea Constituțională, magistrat-asistent de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională și personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor.

54. Potrivit art. 211 alin. (1) și (4) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, în forma publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1102 din 16 noiembrie 2022: „(1) Judecătorii, procurorii, judecătorii de la Curtea Constituțională, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, indiferent de vârstă, cu o vechime de cel puțin 25 de ani în funcțiile de judecător, procuror, judecător de la Curtea Constituțională, magistrat-asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție și la Curtea Constituțională, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, judecător financiar, procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi, avocat, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, grefier cu studii superioare juridice, consilier juridic sau jurisconsult se pot pensiona la cerere și pot beneficia de o pensie de serviciu în cuantum de 80% din baza de calcul reprezentată de indemnizația de încadrare brută lunară și sporurile avute în ultima lună de activitate înainte de data pensionării. (...) (4) Persoanele care au o vechime de cel puțin 25 de ani numai în funcțiile enumerate la alin. (1) se pot pensiona la împlinirea vârstei de 60 de ani și pot beneficia de pensie de serviciu, chiar dacă la data pensionării au o altă ocupație. În acest caz, pensia de serviciu este egală cu 80% din baza de calcul stabilită prin raportare la un judecător sau procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional. De această pensie de serviciu pot beneficia numai persoanele care au fost eliberate din funcție din motive neimputabile.”

55. Art. 211 alin. (1) din Legea nr. 303/2022, forma nemodificată, stabilește condițiile în care poate fi exercitat dreptul la pensie de către acele persoane care la data formulării cererii de pensionare ocupă funcțiile de judecător, procuror, judecător la Curtea Constituțională, magistrat-asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție și la Curtea Constituțională și personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor.

56. Rezultă că art. 211 alin. (4) din Legea nr. 303/2022, forma nemodificată, stabilește condițiile de stagiu și de vârstă necesar a fi îndeplinite cumulativ la pensionare de către persoanele care la momentul solicitării acordării pensiei de serviciu nu mai sunt în funcție.

57. În cazul persoanelor care la data solicitării acordării pensiei de serviciu se află în funcție, reglementat de art. 211 alin. (1) din Legea nr. 303/2022, dispozițiile legale sunt clare, în sensul că se include în calculul vechimii de 25 de ani necesare pentru deschiderea dreptului la pensie de serviciu și activitatea de judecător financiar, procuror financiar sau consilier de conturi de la Secția jurisdicțională a Curții de Conturi, avocat, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, grefier cu studii superioare juridice, consilier juridic sau jurisconsult.

58. Dacă pentru situația persoanelor care la data solicitării acordării pensiei de serviciu nu se mai află în funcție din motive neimputabile condiția referitoare la vârsta de 60 de ani necesară pentru pensionare este clar exprimată, în schimb, pentru descrierea condiției de vechime legiuitorul utilizează norma de trimitere ca mecanism de legiferare, stabilind că vechimea de 25 de ani se raportează la funcțiile enumerate în norma prevăzută în art. 211 alin. (1), forma nemodificată.

59. Cum s-a arătat, art. 211 alin. (4) din Legea nr. 303/2022, forma nemodificată, constituie sediul materiei pentru acordarea pensiei de serviciu persoanelor care la momentul solicitării acestui drept nu mai sunt în funcție.

60. Interpretarea gramaticală (textuală), precum și cea sistematică (sau contextuală) a celor două alineate ale aceluiași articol nu pot conduce decât la concluzia logică potrivit căreia trimiterea pe care o realizează alin. (4), atunci când face referire la vechimea „numai în funcțiile enumerate la alin. (1)”, vizează

situația funcțiilor în raport cu care se cere să se realizeze asimilarea vechimii (de judecător, procuror și personal de specialitate juridică asimilat acestora) și care, deci, ar fi utile în calculul vechimii pentru obținerea pensiei, iar nu situația altor funcții sau activități asimilate (care nu au caracter efectiv în calculul vechimii, în sensul dispozițiilor anterior menționate, pentru obținerea pensiei de serviciu de către persoane care au altă ocupație la data împlinirii vârstei de pensionare).

61. De asemenea, o interpretare contextuală adecvată trebuie să țină seama și de faptul că textul normativ supus analizei aparține unei legi care reglementează statutul judecătorilor și procurorilor, fiind deci parte componentă a unui sistem de reglementări ce contribuie la conturarea statutului juridic al magistraților. Aceasta înseamnă că, dacă alin. (1) al art. 211 din Legea nr. 303/2022, forma nemodificată, are în vedere, în mod evident, condițiile de pensionare a judecătorilor, procurorilor, magistraților-asistenți și personalului de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, atunci beneficiul recunoașterii unei vechimi în magistratură, rezultată din acumularea vechimii în alte profesii juridice, nu poate fi extins în afara profesiilor juridice pentru care a fost edictată norma din art. 211 alin. (1).

62. Același sens al normei este dat și de interpretarea istorico-teleologică, ținându-se seama, deopotrivă, de contextul adoptării actului normativ, precum și de finalitatea urmărită prin edictarea normei într-o anumită modalitate.

63. Astfel, din punct de vedere teleologic, în mod evident, scopul acordării acestei pensii de serviciu a fost unul de asigurare a unei compensații pentru incompatibilitățile și restrângerile libertății individuale aferente funcției de magistrat, precum și unul social, de a oferi un plus de atractivitate acestei funcții, nicidecum, deci, în considerarea specificului funcțiilor asimilate ca reprezentând vechime în magistratură (avocat, consilier juridic etc.).

64. Conform celor statuate prin Decizia Curții Constituționale nr. 900 din 15 decembrie 2020, referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1274 din 22 decembrie 2020: „Pensia de serviciu fiind inerentă «carierii în magistratură», condiția vechimii de 25 de ani trebuie raportată la perioada de timp pe care persoana a dedicat-o efectiv acestei cariere, suportând în mod implicit incompatibilitățile, interdicțiile, responsabilitățile și riscurile pe care le presupune exercitarea profesiei judiciare, iar nu și perioada în care, spre exemplu, a exercitat profesia de avocat, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, consilier juridic sau jurisconsult.”

65. Dacă s-ar interpreta în sensul că beneficiul asimilării vechimii în magistratură cu vechimea în alte profesii juridice este aplicabil inclusiv persoanelor prevăzute la alin. (4) al art. 211, care la momentul solicitării acordării pensiei de serviciu nu mai sunt în funcție, s-ar putea ajunge la situația în care pensia de serviciu reglementată de art. 211 alin. (1) să fie generată de o vechime de 25 de ani numai în funcția de avocat, consilier juridic sau în una dintre celelalte funcții de specialitate juridică enumerate în alin. (1), ceea ce este contrar înseși reglementării pensiei de serviciu a magistraților ca parte din statutul lor.

66. A da o astfel de interpretare dispozițiilor art. 211 alin. (1) și (4) din Legea nr. 303/2022, în forma nemodificată, ar însemna deturnarea scopului acestei legi de la reglementarea „statutului judecătorilor și procurorilor” și acordarea unui statut asemănător altor profesii juridice, în condițiile în care acestea nu sunt grevate de incompatibilitățile, interdicțiile, responsabilitățile și riscurile pe care le presupune exercitarea profesiei judiciare și care definesc, în egală măsură, statutul unei profesii la care se

dorește asimilarea, dar doar din punctul de vedere al beneficiului pensiei, nu și al responsabilităților care însoțesc exercițiul funcției de magistrat.

67. Or, o asemenea interpretare ar contrazice atât voința legiuitorului (*intentio legis*) în legătură cu definirea unui anume statut al judecătorilor și procurorilor, cât și motivele care au stat la baza reglementării (*ratio legis*), care decurg din exercitarea profesiei de magistrat.

68. Din perspectivă istorică, dispozițiile Legii nr. 303/2022, în forma nemodificată, cu privire la condițiile necesare a fi îndeplinite cumulativ la solicitarea acordării dreptului la pensie de serviciu, reflectă aceeași concepție a legiuitorului rezultată și din reglementarea anterioară.

69. Astfel, din interpretarea dispozițiilor art. 211 din Legea nr. 303/2022, corespondentul art. 82 din Legea nr. 303/2004, reiese faptul că sunt prevăzute cerințe distincte de vârstă/vechime ce trebuie îndeplinite pentru a beneficia de pensia de serviciu, de către persoanele care la momentul formulării cererii de pensionare îndeplinesc funcția de judecător, procuror, judecător la Curtea Constituțională, magistrat-asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție și la Curtea Constituțională și personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, față de persoanele care la momentul formulării cererii de pensionare îndeplinesc o altă funcție.

70. Potrivit art. 82 alin. (5) din Legea nr. 303/2004: „Persoanele care îndeplinesc condițiile de vechime prevăzute la alin. (1) și (3) în funcția de judecător, procuror, magistrat-asistent sau personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor, precum și în funcția de judecător ori procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi se pot pensiona și pot beneficia, la împlinirea vârstei de 60 de ani, de pensie de serviciu, chiar dacă la data pensionării au o altă ocupație (...)”.

71. Prin Decizia nr. 10 din 11 martie 2019, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a statuat că: „Pentru acordarea pensiei de serviciu în baza dispozițiilor art. 82 alin. (5) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, la stabilirea condițiilor de vechime trebuie avută în vedere numai vechimea în funcțiile enumerate în cuprinsul acestui alineat, iar trimiterea la prevederile alin. (1) ale aceluiași articol se referă la perioada de cel puțin 25 de ani.”

72. Ca și în reglementarea anterioară Legii nr. 303/2022, tratamentul juridic aplicat celor două categorii de beneficiari ai prevederilor art. 211 alin. (1) și (4) nu este identic, condițiile impuse de art. 211 alin. (4) fiind mai restrictive.

73. Această diferență de tratament a fost invocată, de altfel, în fața Curții Constituționale, susținându-se încălcarea principiului egalității, reglementat de art. 16 din Constituția României, republicată.

74. Criticile de neconstituționalitate a prevederilor art. 82 alin. (5) din Legea nr. 303/2004, din perspectiva existenței unei discriminări între magistrații în funcție și foștii magistrați, au fost apreciate ca fiind nefondate de Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 684 din 15 decembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 177 din 23 februarie 2006, arătându-se că: „Persoanele care se pensionează din funcția de judecător sau de procuror, rămânând în această funcție până la îndeplinirea tuturor condițiilor de pensionare, cele care, deși au trecut în altă activitate, au în funcția de judecător sau de procuror o vechime de 20 de ani sau chiar de 25 de ani, se află, în mod evident, într-o situație diferită față de persoanele care la data îndeplinirii condițiilor de pensionare sunt încadrate în alte funcții, iar în funcția de judecător sau procuror nu au realizat o vechime de cel puțin 25 sau 20 de ani. Conform jurisprudenței Curții Constituționale, concordantă și cu practica Curții

Europene a Drepturilor Omului, situația obiectiv diferită în care se află diferite categorii de persoane justifică sau chiar impune instituirea prin lege a unui tratament juridic rezonabil diferențiat, fără ca aceasta să reprezinte privilegii ori discriminări”.

75. Dispozițiile art. 211 alin. (4) din Legea nr. 303/2022, forma nemodificată, nu lipsesc de valabilitate statuările anterioare ale instanței de contencios constituțional, care au caracter de principiu, ci, dimpotrivă, își păstrează actualitatea, principiile care guvernează acordarea pensiei de serviciu, din perspectiva analizată, nesuferind modificări.

76. De asemenea, o confirmare a interpretării potrivit căreia vechimea de cel puțin 25 de ani prevăzută de art. 211 alin. (4) din Legea nr. 303/2022, în forma nemodificată, are în vedere numai vechimea în funcțiile de judecător, procuror, judecător al Curții Constituționale, magistrat-asistent al Înaltei Curți de Casație și Justiție și Curții Constituționale și personal juridic asimilat judecătorilor și procurorilor o aduce Legea nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, în vigoare de la data de 1.01.2024.

77. Prin Legea nr. 282/2023, art. 211 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 a fost modificat în sensul că: „judecătorii, procurorii, judecătorii de la Curtea Constituțională, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională, precum și personalul de specialitate juridică prevăzut la art. 221 alin. (1), cu o vechime de cel puțin 25 de ani realizată numai în aceste funcții, se pot pensiona la împlinirea vârstei de 60 de ani (...)”.

78. Din modul de redactare a art. 211 alin. (1), forma modificată, respectiv prin enumerarea funcțiilor juridice raportat la care poate fi realizată vechimea, rezultă fără echivoc voința legiuitorului, în sensul că numai o vechime de cel puțin 25 de ani realizată exclusiv în funcțiile de judecător, procuror, judecător la Curtea Constituțională, magistrat-asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție sau de la Curtea Constituțională ori personal de specialitate juridică prevăzut la art. 221 poate fi luată în considerare la stabilirea dreptului la pensie de serviciu. Altfel spus, vechimea numai în funcțiile enumerate la art. 211 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 este o condiție ce se cere a fi îndeplinită pentru exercitarea dreptului la pensia de serviciu.

79. Prevederile art. 211 alin. (1) din Legea nr. 303/2022, așa cum au fost modificate prin art. I din Legea nr. 282/2023, au fost supuse controlului de constituționalitate, Curtea Constituțională stabilind, prin Decizia nr. 467 din 2 august 2023, că „norma analizată sub aspectul stabilirii unei vechimi efective în funcție de 25 de ani (fără perioade asimilate) nu contravine componentei instituționale a independenței justiției” și că vechimea efectivă în funcție este dimensionată la un nivel de 25 de ani de noua reglementare, realizând o îndreptare a unei soluții legislative cuprinse în reglementarea în vigoare și racordând-o la cerințele stabilite în Decizia Curții Constituționale nr. 900 din 15 decembrie 2020.

80. Reiese astfel că dispoziția conținută în art. 211 alin. (4) din Legea nr. 303/2022, forma nemodificată, nu poate fi interpretată în sensul că vechimea de cel puțin 25 de ani necesară pentru pensionare ar include și vechimea acumulată în funcția de judecător financiar, procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi, avocat, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, grefier cu studii superioare juridice, consilier juridic sau jurisconsult, consecința fiind că norma de trimitere îi are în vedere doar pe titularii din prima teză a art. 211 alin. (1) din Legea nr. 303/2022, forma nemodificată.

81. Pentru aceste considerente, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, cu referire la art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizările conexe formulate de Curtea de Apel Timișoara — Secția litigii de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 2.165/108/2023 și de Tribunalul Botoșani — Secția I civilă în Dosarul nr. 684/40/2024.

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 211 alin. (4) prin raportare la art. 211 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, forma nemodificată prin Legea nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, stabilește că:

Vechimea de cel puțin 25 de ani necesară pentru pensionare are în vedere numai vechimea în funcțiile de judecător, procuror, judecător al Curții Constituționale, magistrat-asistent al Înaltei Curți de Casație și Justiție și Curții Constituționale și personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 19 mai 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Raluca Emilia Leote

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

